

Korn- *expressen*

Nr. 10

29. maj 2009

Indhold i dette nummer

Svampesituationen

- Vinterhvede
- Gulrust i triticales
- Vinterrug
- Svampesygdomme i vårbyg
- Havre

Vækstregulering i vårbyg

Hvedegalmyg

Skulpegalmyg i raps

Vandregnskab

Svampesituationen

Vi finder i øjeblikket meget rust i triticales. Desuden finder vi små rustangreb i vårbyg samt meldugangreb i modtagelige sorter. I vinterhvede findes pt. kun lidt septoria.

Vinterhvede

De fleste vinterhvedemarker står nu på stadie 51 (begyndende skridning). En septoriasprøjtning er udløst i alle sorter, da vi nu har haft mere end de 4-5 nedbørsdage, der udløser behandlingen. Desuden udløses en behandling, hvis der på nuværende tidspunkt er mindst 10 % angrebne planter med angreb på 3. øverste blad. Meldug florerer stadig nede i bunden af afgrøden, men tiden er ved at være passé for bekæmpelse af meldug.

Har man kørt første gang på fanebladet, anbefaler vi at køre anden gang, når akset er trekvart til fuld gennemskredet. Brug her septoriamidler i ¼ dosis, se tabel 1 på næste side.

Har man ikke kørt mod septoria i hveden endnu eller har man kun kørt én gang meget tidligt mod meldug, kan man nu nøjes med at køre én gang. Brug her septoriamidler i ½ og op til ½ dosis, afhængig af smitetrykket. Se også her i tabel 1.

Tlf. 72 10 98 00
Tlf. 76 60 21 00
www.jlbr.dk

JYSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

Tabel 1 Bekæmpelsesforslag i vinterhvede

Midler	Kører 2. gang	Pris kr./ha	Kører kun 1 gang	Pris kr./ha
Opus	0,25 l/ha	97	0,33 l/ha	127
Bell	0,37 l/ha	119	0,5 l/ha	160
Proline	0,2 l/ha	117	0,27 l/ha	154

Kommentar til bekæmpelsesforslagene: Vi har valgt at se bort fra strobiluriner i vinterhvede. Effekten på septoria er for ringe i forhold til indsatsen.

Gulrust i triticale

Gulrusten hænger i triticalearmarkerne i de modtagelige sorter, dog ser vi store sortsforskelle. I de marker, der er behandlet én gang, er der dog godt styr på den, men det er tiden for en tur igen. Er triticalet slet ikke behandlet, er det på høje tid, den bliver det. Brug 0,25-0,5 l/ha af enten Opus- eller Folicurmidler.

Vinterrug

I rug er der umiddelbart ingen problemer, men vær opmærksom på rugmarker, der ligger tæt på triticalearmarker. Her kan der være smittet med gulrust.

Svampesygdomme i vårbyg

Der er stadig angreb af meldug i modtagelige sorter og bygrust dukker nu også op flere steder. Vi ser til gengæld ikke hverken skoldplet eller bygbladplet. I de marker, som blev etableret først og som endnu ikke er behandlet, går overvejelserne nu på, om et konstateret angreb skal føre til én eller to behandlinger.

Korn i den første del af strækningsfasen skal ved konstateret behov behandles to gange. Fra fanebladet er synligt, er det muligt at nøjes med én sprøjtning. Langtidseffekten af sprøjtningen stiger sammen med doseringen.

I de sundeste bygsorter er det ikke altid nødvendigt at bekæmpe sygdommene og reglen er, at der skal være konstateret angreb, før det bliver aktuelt. Undtagelsen er korn til malt og korn til opfodring på egen bedrift. En svampesprøjtning kan forbedre sorteringen, udbyttefremgangen reducerer proteinindholdet og i år, hvor svampesprøjtning giver et merudbytte, kan energiindholdet reduceres i ubehandlet korn.

Løsningsforslag er angivet i tabel 2. Mange midler dækker bredt i vårbyg, derfor er der mange løsningsmuligheder.

Tabel 2 Løsningsforslag i vårbyg

Sygdom	Skadestærskel, pct. angrebne planter	Middel	Dosering, l/kg pr. ha	Pris, kr./ha
Før st. 37 (spidsen af faneblad synlig)				
Meldug	10 pct.	Tern	0,2	51
		Flexity	0,125	73
		Zenit/Folicur/Unix	0,2-0,3 ¹⁾	46-105
Bygrust	Modtagelig ²⁾ :10 pct. Andre: 50 pct.	Folicur/Opus	0,15	34-58
		Bell	0,3	96
		Zenit, Proline	0,2	46-117
Fra st. 37 (spidsen af faneblad synlig)				
Meldug Bygbladplet Skoldplet	25 pct	Zenit/Folicur/Unix + Comet/Amistar	0,2-0,35 ¹⁾ + 0,1	86- 121
		Acanto Prima	0,45-0,6 ¹⁾	107-142
Bygrust Bygbladplet Skoldplet	Modtagelig ²⁾ :10 pct. Andre: 50 pct.	Folicur/Opus/Proline + Comet/Amistar	0,2 + 0,1	86-157
		Zenit + Comet	0,2 + 0,15	107
		Opera	0,3	103
		Bell + Comet	0,3 + 0,15	153
Bladplet Skoldplet	Bladplet: Prestige: 10 pct. Andre: 25 pct. Skoldplet: 5 dage med nedbør efter konstateret angreb	Opus/Zenit/Proline + Comet/Amistar	0,15 + 0,1	74-128
		Folicur/Bumper + Comet/Amistar	0,2 + 0,1	78-87
		Stereo + Comet/Amistar	0,25 + 0,1	92
		Opera	0,25	86
		Acanto Prima	0,35	83

1) Højeste dosering på etablerede meldugangreb

2) Quench, Keops, Publican, Prestige, Ingmar

Bygbladplet

De seneste år er der fundet bygbladplet som er resistent mod strobiluriner. Undersøgelser fra andre lande tyder på, at resistensen rammer Amistar hårdest, men effekten af de øvrige strobiluriner forventes at blive gradvist reduceret. Ligesom de foregående år skal strobilurinerne indgå i blanding med andre midler, som egner sig til det konkrete problem.

Ramularia

Ramularia er de seneste år blevet observeret i flere marker. Ramularia betyder sjældent ret meget for udbyttet, da den ofte først optræder efter blomstring. Bekæmpelse af Ramularia bør overvejes i meldugresistente sorter.

Billede 1 Ramularia i byg, 2008

Symptomerne er mørke pletter på begge sider af bladene, som er omkranset af en gul ring. Ramularia kan forveksles med fysiologiske pletter, som dog mangler den gule ring og kun er på oversiden af bladet. Ramularia dukker pludseligt op, hvorfor der ikke findes nogen skadestærkel. Angrebene ses oftest i sorter, som er meldug-resistente. Når planten angribes, kompenserer bladene for angrebet ved at øge fotosyntesen i den raske del af bladet. Forsøg har vist den bedste bekæmpelse/forebyggelse udføres med Opus, Bell eller Proline. Blandingsprodukter, hvor disse midler indgår, er også egnede. Et sikkert merudbytte kan ikke garanteres.

Havre

Havren holder sig ren endnu, men vær på vagt overfor meldugangreb.

Vækstregulering i vårbyg

Sidste år var aksnedknækning et udbredt problem, som overvejende skyldtes 2 ting:

- Stor udbredelse af sorter med tendens til aksnedknækning
- Høsten blev forsinket pga. regn.

Forsøg med vækstregulering med Moddus har ikke vist reduceret omfang af aksnedknækning. I stedet bør kræfterne bruges på at holde strået sundt med svampemidler.

Den kraftige vækst i tidligt sået vårbyg gør, at det kan være nødvendigt at vækstregulere i de kraftigste marker, hvis sorten samtidig har lille stråstyrke (Power, Varberg). Vækstreguleringen opnås ved at anvende 0,3 l/ha Moddus M i kornets strækningsfase.

Terpal og IT-ethephon (Cerone): Disse midler er blevet revurderet og dunke med ny etikette har nu en behandlingsfrist på 3 mdr., hvilket gør anvendelse af disse umulig. Dunke med gammel etikette kan stadig anvendes. Her er sprøjtefristen 2 mdr.

Table 1 Midler til vækstregulering i vårsæd

Middel	Afgrødestadie	Dosis	BI	Pris kr./ha	Behandlingsfrist
Moddus M	31-39	0,25-0,4	0,63-1,0	120-192	Senest st. 39
IT-ethephon (Cerone)	32-37	0,15-0,50	0,3-1,0	20-65	3 mdr. (8 uger med gl. etiket)
Terpal	32-37	0,3-0,8	0,35-0,92	42-112	3 mdr. (2 mdr. med gl. etiket)

Hvedegalmyg

I Jysk Landbrugsrådgivning og på landsplan følges flyvningen af hvedegalmyg. 2 gange ugentligt tømmeres fælde for fangst af hvedegalmyg. Indtil nu er der ingen hvedegalmyg fanget i Jysk Landbrugsrådgivnings område og kun få på landsplan.

Larverne af hvedegalmyg kan gøre skade ved at suge på kernerne, men ved begyndende blomstring danner hveden syrer, som gør planten resistent overfor larverne.

Følgende faktorer skal være opfyldt for at få en invasion af hvedegalmyg:

- Mange galmyg i jorden
- Et lunt forår
- Fugtig jord frem til begyndende skridning
- Vindstille vejr frem til begyndende blomstring.

For øjeblikket er der ikke udsigt til, at hvedegalmyg vil være at finde i markerne, men vi følger udviklingen løbende frem til hvedens blomstring.

Skulpegalmyg i raps

Ligesom vi følger flyvningen af hvedegalmyg, følges også flyvningen af skulpegalmyg. Indtil nu har vi ikke fundet skulpegalmyg i fældeerne. Det tyder på, at flyv-

